

היא נבנה עליה טירת כסף (שם ט), אם נותן נפשו כחומה זו שהיא עומדת בפני מלחמות הרבה וימסור עצמו על קדושת השם, נבנה עליה טירת כסף אלו ישראל שקראם כנפי יונה נחפה בכסף (תהלים סח, יד). ואם דלת היא אם דל הוא מלמסור נפשו על קדושת השם, נצור עליה לוח ארז, מה צורה שבלוח ארז נוח להתטשטש כך אברהם איני משגיח עליו. אמר אברהם אני חומה (שם י) למסור נפשי על קדושת שמו, ולא אני בלבד אלא ושדי כמגדלות, בני בניו חנניה מישראל ועזריה ודורו של ר' חנניה בן תרדיון וחבריו שיתנו נפשם על קדושת שמך לפיכך וכו'. (ודברי הגר"ח מואלוז'ין הרי יאירו באור יקרות מה שהזכיר את מסירות הנפש של בניו ובני בניו, שהרי הכל הוא מכח האני חומה שלו שמסר נפשו, וכח זה העביר לבניו).

עכ"פ מבואר שכל כלל ישראל, ה'טירת כסף' תלוי ועומד אם יהיה כחומה ויעמוד בנסיון, וא"כ כל האבינו' שאנו קיימים זה רק מכח ה'חומה' העמידה בנסיונות שלו. ולכן פה מדגישים את האבינו'.

פטירתו של צדיקים

כעת נפטר הגאון הגדול ר' אברהם ארלנגר זצ"ל. הוא היה מתמיד ועמל בתורה בקנה מידה לא שגרתי. כל יום הוא היה רגיל להתפלל כוונתיקין עם הנץ החמה, חוץ משבת קדש, שאז הוא היה קם בשעה ארבע לפנות בוקר, והיה לומד עד התפילה, הוא היה מתפלל עם הגאון ר' יושע בער, ולאחמ"כ עם הגאון ר' אברהם יהושע. ושאלו אותו, מאי האי, למה בשבת אתה לא מתפלל בנץ? אז הוא השיב: **יש לי כזה טעם בלימוד הזה, כזה גישמאק! חבל לי לאבד את זה, גם בשביל תפילת ותיקין, לא שווה לי לאבד את זה...** הוא היה מתמיד עצום, וכמעט לא פסיק פומיה מגירסא.

סיפר הבן שלו בהלוייה מה היה נקרא אצלו 'בין הזמנים': הוא למד בבין הזמנים כמו במשך הזמן, בצורה רגילה ממש, מלבד שבת אחת, בדרך כלל בשבת הוא היה קם בארבע לפנות בוקר ללמוד, ואחרי הסעודה - הוא היה הולך מעט לנוח וביקש שיעירו אותו, הוא לא ישן הרבה, חוץ משבת אחת שהוא אמר: **היום אל תעירו אותי. תנו לי לישון כמה שאני צריך. וכשקם, הוא אמר יצאתי ידי חובת 'בין הזמנים'!... מושגים.**

פעם, כשהוא לימד בישיבת 'קול תורה', הוא שמע שיש בחורים שלמדו נהיגה, והוציאו רשיון נהיגה, [זה נגד הדעה של הישיבה, ונגד דעת גדולי ישראל] אז הוא אמר, שמעתי שיש חצופים שעשו רשיון נהיגה, אבל אני לא מבין אותם, הרי בשביל מה הוא עושה את הרשיון בתור בחור, הרי אין לו כסף בשביל לקנות מכונית. אלא מה, מישהו יתן לו מכונית. אבל מי נותן היום מכוניות בחינם?... רק באוטו פח זבל... שם העירייה תתן לו בחינם בשביל שיעבוד שמה. אז בשביל מה למדת נהיגה, בשביל להיות בפח זבל!...!

בנין לדורות!

אחד הסיפורים המעניינים שנשמעו גם אצל הראש ישיבה, זה דבר מאד מעניין: אצל משפחת ארלנגר - היו גאוני ישראל, וכן אצל משפחת שוואב, (האמא של משפחת שוואב -היתה ארלנגר), בשני הצדדים הם היו גאוני גדולים.

וסיפרו על הסבא ארלנגר, שהוא היה יהודי בעל מעלה, והיו לו הרבה ילדים, אחד הבנים שלו נסע לעסקים במדינה אחרת,

זכות אבות

אנחנו רוצים היום לבנות לעצמנו בנין לדורות: 'כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו' אמר בלעם (כך מביא רש"י) 'אני מסתכל בראשיתם ובתחילת שרשיהם, ואני רואה אותם מיוסדים וחזקים בצורים וגבעות הללו על ידי אבות ואמהות'. דהיינו, יש לנו איזה כח מיוחד, עצם המציאות שלנו בדור של משה - בלעם עוד יכל לקלל. אבל כיון שהם מושרשים באבות ובאמהות - אני לא יכול לקלל אותם. ואנו רוצים לראות איך זה נוגע אלינו.

ובמאמר המוסגר, היה יהודי יקר בשם הרב פרידליס. המוצא שלו היה מבריסק, והוא היה מאד מקורב לבית בריסק. הוא סיפר לי פעם על בתו של הרב מבריסק זצ"ל שהיתה לה איזה בעיה חמורה בעין, והיתה בסכנה של עוורון ח"ו. ומשכך, היא הלכה לטיפול בבית חולים. הרופא שאל אותה מי את? אמרה לו סולובייצ'יק, שאל אותה הרופא מי זה? הרופא לא ידע מה זה הרב מבריסק, אך היא לא רצתה להאריך בייחוס שלה, והיא שמעה שהרופא אומר לרופא שעמד לידו, שיש סכנה גדולה לעין הזו. ולבסוף - הטיפול עבר בהצלחה גדולה, והרופא אמר לרופא הסמוך, כנראה שיש לה זכות אבות. שטיפול כזה יצליח כל כך - זה לא דבר רגיל, כנראה שיש לה זכות אבות. היא חזרה בשמחה לביתה, וסיפרה זאת לאביה עם חיוך על הפנים. **אמר לה הרב מבריסק: לא מבזבזים**

זכות אבות על כאלו דברים!

אתם שומעים על מה מדובר פה?...! על לראות בעינינו!!! שאלה של עוורון! אך לא מבזבזים זכות אבות על כאלו דברים.

ואנחנו רוצים להבין, מה זה באמת זכות אבות, ומה זה נוגע אלינו: הזכרנו שהגר"ח מואלוז'ין ברוח חיים (אבות ה, ב-ג) שואל, כתוב עשרה דורות מנח ועד אברהם, ולאחמ"כ כתוב, עשרה נסיונות נתנסה **אברהם אבינו**. למה רק בסוף מזכירים שאברהם הוא אבינו, ובהתחלה לא? אומר ר' חיים: אם אתה נכד של אדם גדול, אז כל פעם שאתה מזכיר את אותו גדול אתה צריך לספר שהוא הסבא שלך?...! לא שאלו אותך, אז בשביל מה אתה צריך לספר... לכן בהתחלה, מזכירים מנח ועד אברהם, לא כתוב אבינו, כי זה לא נוגע לעניין, אבל בעשרה נסיונות - כתוב אברהם אבינו, ולמה? ע"פ מה שכתוב (משלי כ, ז) 'מתהלך בתומו צדיק אשרי בניו אחריו'. **כי כמה מדות שהצדיק טרח ויגע להשיגם, לבניו אחריו - המה כטבע מוטבע, ובקצת יגיעה - יגיעו לזה.** וכמו שרואים בחוש עד היום יהודים שמוסרים נפשם על קידוש ה' וכך זה היה לאורך כל הדורות - זה הכל מוטבע בנו מאברהם אבינו שמסר נפשו לאור כשדים על אמונתו, וכן כל העשרה נסיונות היו להישיר הדרך לפנינו.

ממשיך ר' חיים מואלוז'ין; וכן ההתעוררות לאדם פתאום לילך לארץ הקודש - הוא מנסיון לך לך וכו'. אז ממילא פה אני מציין, עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו! **הוא השריש בנו את הכח לעמוד ולהתגבר ולמסור נפש על קידוש ה' באש ובמים למען כבוד שמים, הכל זה נלקח ממנו.**

אנחנו אמרנו עוד איזו הרגשה עפ"י המדרש (תנחומא בפרשתינו - אות ב'), ר' ברכיה פתח אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו' (שה"ש ח, ח), במה הכתוב מדבר, באברהם כשהשליכו נמרוד לתוך הכבשן. קטנה - שעדיין לא עשה לו הקב"ה נסים וכו'. אם חומה

ולאחר שנסע - מצאו שהוא שכח את הטלית שלו בבית. אז אבי (הסבא ארלנגר) נסע אחריו ממקום מגוריו מלוצרן שבשווייץ עד לאותה מדינה. היה צריך לנסוע ברכבת כמה שעות טובות. עד שלבסוף הוא הגיע למקום האכסניא של בנו בבית מלון. הוא דפק בדלת, ושאל אותו - מי זה? אמר לו, אבא. הוא נבהל ופתח מיד, **אמר לו אביו שכחת את הטלית בבית. נו, אבא הביא לי את זה? שאל הבן בשמחה. אמר לו - לא, לא, לא... אתה חוזר איתי כעת הביתה לקחת את זה!...**

המשגיח של קמניץ אמר, שבזה - האבא בנה בנין של דורות. כל הגדולים למשפחות ארלנגר ושוואב שיצאו אחרי זה - זה היה מאותו מעשה. בנין לדורות!

דרך אגב, סיפר לי יהודי יקר ר' יצחק פֶּחַן אחיו של הגאון ר' זאב פֶּחַן, שהוא היה פעם אצל הגאון ר' מרדכי שוואב, הוא היה גאון גדול, ושאל אותו ר' יצחק, על איזה אח היה הסיפור הזה של ארלנגר (שהוא שכח את הטלית)? אז הוא אמר לו. וסיפר ר' יצחק, כשהגעתי חזרה לארץ כבר היה פה מוכן מכתב שנשלח מר' מרדכי, הוא כתב לו: לאחר שיצאת, עלה בדעתי שהרי החפץ חיים כתב שאסור לדבר על המתים, אז אולי זה דיבור לא כ"כ מכובד שהוא שכח את הטלית שלו, אז תעשה לי טובה, אל תספר את זה לאף אחד בשביל שאני לא יכשל חלילה. אז הוא כתב לו מיד: תתפלא לשמוע, אבל ברגע שיצאתי מהחדר שלך - כבר שכחתי מה אמרת לי ועד עכשיו אני לא מצליח להיזכר... מעניין! עכ"פ, יש כזה מושג שאבא בונה בנין לדורות.

וחיי עולם נטע בתוכנו

אנחנו אומרים כל בוקר 'וחיי עולם נטע בתוכנו'. מה פירושה של הנטיעה הזו? אומר מרן שר התורה הגאון רבי חיים שליט"א בסידורו, שבשו"ע כתוב שזה קאי על תורה שבע"פ, וכינוי זה הוא משום שהקב"ה הבטיחנו שלא תשכח מפי זרעו. נטיעה - זה דבר שמצמיח פירות לדורות. הקב"ה הבטיח לנו שלא תשכח תורה מפי זרעו, אמר ה' מעתה ועד עולם. מה שאבות משרישים - זה נטיעה, ונטיעה - מצמיחה לדורות.

בחז"ל כתוב, (בב"מ פה, ב) על רבי חייא, שר' חייא עשה שלא תשתכח תורה מישראל, הוא הלך וזרע פשתן, וקלע רשתות, וצד צביים, והאכיל בשרם ליתומים, והיה עושה מגילות וכותב חמשה חומשי תורה, והולך לעיר שאין בה מלמד תינוקות, ומלמד חמשה תלמידים, ואומר לכל אחד ללמד את חבריו, וכן עם ששה תלמידים ששה סדרי משנה. וידועה השאלה, למה צריך את כל הטרחה שלפני כן, וכי אתה צייד או עושה רשתות?! אלא כך מקובלנו: בנין לדורות - כל כמה שבן אדם משקיע יותר ויותר לשם שמים - הבנין נשאר לדורות. ולכן הוא טרח כ"כ הרבה, הוא לימד ואמר להם אתם תלמדו הלאה. ובשביל בנין לדורות - צריך לשם שמים גמור, כי כל כמה שהיסוד יותר חזק אפשר לבנות עליו בנין יותר גדול.

אומרים בשם הגר"א ובשם ר' חיים מצאנו שאם היו בונים בית כנסת לשם שמים גמור - לא היתה מחשבה זרה בתפילה! אמנם כשאנחנו לא מכוונים בתפילה - גם אנחנו נקבל מכות, אבל גם הבנאי ישלם על זה. כי אם הוא היה מכוון לשם שמים - לא היו יכולות להיות שום מחשבות זרות בתפילה.

הבנין לדורות הוא כמה שיותר לשמו. האבות שבנו - הם בנו לשם שמים גמור אז לכן זה בנין שמחזיק מעמד עד היום. בני אברהם יצחק ויעקב, מושרשים באבות ובאמהות. זה נטיעה. וחיי עולם נטע בתוכנו: זה מצמיח פירות הלאה והלאה.

רכב ישראל ופרשיו

כתוב בשו"ת 'פאר הדור' להרמב"ם - תשובה קמ"ג - מכתב שכותב הרמב"ם לתלמידו רבי שמואל ב"ר יהודה אבן תבון, 'לו את אבותי ידעו, אז אמרו היא מעלת האב לבן נוסעת'. דהינו המעלה של האבות נוסעת הלאה לבנים. ומה הביאור בזה?

ונספר: כאשר מרן ראש הישיבה זיע"א הספיד את הגאון ר' דוד פוברסקי זצ"ל ראש ישיבת פוניבז', הוא אמר, כתוב 'אבי אבי רכב

ישראל ופרשיו', מהו המושג של 'רכב ישראל'? וביאר הרה"י, אחד שרצה להגיע מבני ברק לירושלים, וכי אפשר ללכת ברגל! ודאי שלא, אלא לוקחים רכב ואיתו אפשר להגיע לירושלים תוך שעה. רכב - פירושו דבר שלוקח אותי למקומות שאני לא יכול להגיע לבד, הוא לוקח אותי בקלות ובמהירות.

אבי אבי, רכב ישראל ופרשיו! גדולי ישראל מביאים אותנו למחוזות שאנחנו לא יכולים להגיע לבד. בזכותם - כל הדור מתרומם ואנו מגיעים למחוזות כאלו שלבד לא היינו מגיעים.

אבי אבי רכב ישראל, זכות אבות - נוסעת, זה רכב ישראל. הזכות אבות מביאה אותי למחוזות שלא הייתי יכול להגיע לבד, ובזכות הזכות אבות אני מגיע הלאה. וזה מה שנטעו האבות הקדושים.

ולכן איתם אנו פותחים את תפילת שמונה עשרה, שהרי לו יצויר שאני רוצה כעת להכנס לביתו של אדם גדול. מי יכניס אותי לשמה?... אבל אם אני יגיד שאני נכד של הגר"א, או נכד של רעק"א, אני יזכיר זכות אבות - אז יפתחו של את השערים!

וזה מה שכותב הרמב"ם, מעלת האב לבן נוסעת! היא מרכבה, היא רכב ישראל, היא מעבירה אותך למחוזות שאתה לא יכול להגיע לבד. וזהו מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו. ועל זה אומר רש"י, 'אני רואה אותם מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות הללו ע"י אבות ואמהות'. זה דבר שגם בלעם יכל לתפוס. וממילא נדע: אנחנו חושבים שהמעלה הגדולה של האבות הממשיכה לדורות הבאים, זה משהו כמו הגאון ר' דוד פוברסקי, שהוא היה איש אלוקים קדוש, במדרגות באמת גבוהות, הוא היה בבואה של קלם, אז מבינים. אבל מה כל זה נוגע אליי?? ופה יש לנו טעות גדולה.

הזכויות של אברך שעמל בתורה

אני רוצה לספר לכם סיפור מאד מעניין: הגאון ר' משה שפירא זצ"ל הוא היה יהודי מורס מעם. והיה בקי עצום בנגלה ובנסתר, והיה גם מעמיק עצום. פעם, הוא הגיע לאיזה מקום וכולם באו לברך אותו בברכת שלום עליכם. היו שם הרבה רבנים חשובים, ואנשים נכבדים, כל החשובים באו והגיעו... ובצד, עמד שם אברך מתמיד בן עליה, והוא לא ניגש אליו. ר' משה שהבחין בכך, ניגש אח"כ אל האברך ואמר לו: למה אתה לא באת כמו כולם להגיד לי שלום עליכם? אמר לו האברך: כולם שם היו אנשים חשובים, ראשי ישיבות, ועסקנים גדולים של תנועת התשובה (שר' משה מאד עזר לתנועת התשובה) אבל אני - אברך פשוט... מה יש לי בכלל לגשת... מי אני בכלל שאני יגש אל הרב... אמר לו ר' משה: אני רוצה להגיד לך משהו. כשיבא המשיח - כולם ירוצו לקראתו.

והוא ישאל כל אחד על מעשיו, מה אתה, ומי אתה, יגיד אחד אני ראש ישיבה. ומי אתה? לי יש ישיבה קטנה. ומי אתה? אני מתעסק עם בעלי תשובה, וכו'. כולם יבואו. ובסוף, אחרי זה - גם אתה תבא, אין ברירה... המשיח ישאל אותך מי אתה? תגיד לו בחזרה: מי אני?...! אני הבאתי אותך! אתה נמצא פה בגללי! **אברך שלומד עמל ויגע בתורה - הזכויות שלו זה אין לתאר! הוא מעלה את כל הדור! אין לנו מושגים בכלל. המשיח בא בגללו.**

יש וורט שאמר המשגיח הגה"צ ר' מאיר חדש זצ"ל, וזה מופיע גם בשיחות מוסר של רבי חיים שמואלביץ (יח - לא): יש גמי' (בסוף כתובות קג, ב וכן בב"מ פה, ב) כי הווי מניצו ר' חנינא ור' חייא - כאשר הם היו רבים ביחד, אמר לו רבי חנינא לר' חייא, בהדי דידי קא מינצת! -! איתי אתה רב? הרי אם ח"ו תשתכח תורה מישראל - אני יחזיר אותה בפלפול. אז אמר לו רבי חייא, אני עושה שלא תשתכח תורה מישראל, וסיפר את מעשיו.

ולכאורה קשה מאד, מה ר' חנינא אומר אם היה משתכח - הייתי מחזיר, הרי ר' חייא עשה שבכלל לא תשתכח התורה! למה הדבר דומה, יבא הרב מפוניבז' ואמר אני בניתי את פוניבז'. אז יבא אחר ויאמר, אם אתה לא היית בונה אז אני הייתי בונה... בסדר, ס"ס אתה לא בניתי והוא כן בנה. ר' חייא אומר - אני עושה שבכלל לא תשתכח תורה מישראל! מה יכול להיות יותר מזה?... אז מה ר' חנינא אומר, אם היתה משתכחת הייתי מחזיר, אבל אתה לא

אלא הם אומרים דבר נורא: **רבי חייא אמר - אני עשיתי שלא תשתכח תורה מישראל, אומר לו רבי חנינא נכון, אבל אתה יודע למה הצלחת? כי בבית מדרש ישב מתמיד אחד שקראו לו ר' חנינא והוא עמל התורה עד כדי כך שאם התורה היתה משתכחת הוא יכל להחזיר אותה בפלפולו. וכשיש כזה עמל התורה - ר' חייא יכול להצליח. אתה הצלחת בגללי, אם לא היה לך אותי - לא היית מגיע לאן שהגעת.**

פעם דיברתי בביהכ"נ ירחי כלה' בליל שבת. ואמרתי תוך כדי הדברים, מי יודע אם כל מה שהרב מפוניבז' הצליח, זה היה בזכות שבאותו הדור היה את עמל התורה של החזון אי"ש! בזכות שהיה עמל התורה - לכן הצליח הרב מפוניבז'. מיד לאחמ"כ ניגש אלי אברך תלמיד חכם, והתחיל לצעוק עלי: הרב מפוניבז' היה צריך את עמל התורה של החזון אי"ש?! לרב מפוניבז' לא היה מספיק זכויות מכח התורה שלו?! איזה חצוף אתה!!!

אני הייתי אז יותר צעיר, ולא היה לי כ"כ נעים... אמרתי לו, אתה יודע מה, בא נשאל מישהו שיודע. וסיכמנו על הגאון ר' ישראל אליהו וינטרויב זצ"ל.

אמרתי לו, בא איתי! לא לא, אני סומך עליך, תלך לבד... ונראה מה שהוא יגיד. נכנסתי לר' ישראל אליהו, וסיפרתי לו, הוא חיך ואמר, תראה, שניכם צודקים. בעצם הוורט - אתה צודק, ודאי שיכול להיות שבגלל עמל התורה של החזון אי"ש - הרב מפוניבז' הצליח. אבל בזה שאתה בלי דעת אומר את זה בפוניבז' עצמה - הוא צודק...

על כל פנים, אנחנו צריכים לדעת שעמל התורה בונה, בונה, בונה בלי סוף! וכמובן, לזכות ההצלחה של פוניבז' - צריך חזון אי"ש, לזכות לרבי חייא - צריך ר' חנינא. אין לנו מושגים כמה עמל התורה של כל בחור בונה בישיבה! בחור אחד בן עליה שעמל בתורה - יכול למשוך ולהשפיע על כל הישיבה!

בחור טוב הוא קטר!

סיפרנו שהרב וולבה אמר לבחור חדש שהגיע לישיבה בשיעור א', אמר לו הרב וולבה: הישיבה זה מטוס, אם אדם במטוס נזכר שהוא שכח לכבות את הגז בבית - מצטערים... אתה במטוס, אי אפשר לרדת מהמטוס. **בחור יקר! אתה היום, הקב"ה אומר לך 'ושכחי עמך ובית אביך', כל מה שהיה עד היום - נגמר, כעת א"א לרדת מהמטוס.**

ואנחנו יודעים קצת אחרת: לא הישיבה זה מטוס, אלא אתה **מטוס!!!** ונסביר: תארו לעצמכם למשל ברכבת, יש קטר ויש את שאר הקרונות אם נראה פתאום שרק הקטר נוסע ושאר הקרונות ברכבת - לא. מה ההסבר בזה? פשוט הקטר לא התחבר לקרונות, וממילא רק הקטר נוסע וכל הקרונות נשארו מאחור... אבל כאשר הקטר נוסע ומתחבר לרכבות - הוא מושך איתו את כל הקרונות! וכך קיבלנו מרבתינו: בחור אחד טוב - מעלה ישיבה שלמה! מרן ראש ישיבה זיע"א בהתחלה מאד התנגד לחלק את המחזור בישיבה לשני שיעורים, וגם כשהתחננו לפניו ובקשו והסבירו - הוא לא רצה. ורק בשנים המאוחרות יותר הוא הסכים. ושאלו אותו, למה לא? אז הוא אמר, תדעו לכם: בחורים בשיעור - הטובים יותר הם הקטר שמושך את הקרונות. וכמה שהשיעור יותר גדול - יהיו יותר בחורים טובים. ברגע והקטר מושך - הוא יכול למשוך עשר, אבל הוא יכול למשוך גם מאה מאתיים! קטר טוב - כמה שהוא יותר חזק - הוא מושך יותר הרבה. אבל כשאתה מחלק את השיעור לשנים, אז בכל שיעור יש פחות בחורים טובים. וזה מחליש את העוצמה של הקטר, וחבל על זה.

בחור טוב - הוא קטר, הוא מושך! וחוף מזה, גם כל הזכויות של עמל התורה שיש בישיבה - הם נזקפות לזכותו.

שבע שער, הייתי באיזה שמחה של משפחה. ישב שם איזה בחור וביקשו ממנו שידבר כמה מילים. הוא כבר בחור בוגר בן עשרים ושתיים, שיגיד כמה מילים. הוא התחמק ואמר - אני לא יודע

לדבר. אני באתי אליו אח"כ בתמימות. ואמרתי לו: תלמד לדבר! זה לא מלאכה כזו קשה... מה הבעיה? תלמד לדבר. הוא נעמד מולי, והישיר אלי מבט: הרב מתכוון ברצינות?! אמרתי לו כן! למה לא?... הוא הזדעזע כולו, 'אני לא רוצה שיעניין אותי שום דבר חוץ מדף גמרא!! אני לא מעוניין בזה! והתביישתי... הוא בחור אמיתי. אחד כזה הוא קטר! קטר עוצמתי! אחד שרואים אותו יושב ולומד, נהנה מהלימוד, ולא מעניין אותו דברים אחרים - זה קטר שמושך! ובחור שמתנהג להיפך ח"ו, אז זה הפוך, הוא מושך לכיוון השלילי.

משכחו לבית המדרש

הגאון הגדול ר' נתן צבי פינקל זצ"ל אמר שכתוב בגמ' (סוכה נב, ב וכן בקידושין ל, ב) אם פגע בך מנוול זה - משכחו לבית המדרש. ומאידך, כתוב בגמ' (ברכות ה, א) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע וכו', אם נצחו - מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה וכו' ואם לאו - יקרא ק"ש, ואם לאו - יזכור לו יום המיתה וכו'. נשאלת השאלה: למה אם פגע בך מנוול זה - משכחו לבית המדרש? בא תלמד תורה! ומסביר ר' נתן צבי, אינו דומה כח התורה של יחיד לכח התורה של רבים. בשביל שיתקיים מש"כ אם אבן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ - בשביל זה צריך כח של ישיבה. משכחו **לבית המדרש**, כי יחיד לא יכול לעשות עד כדי כך.

ואנו רוצים לומר פשט נוסף, למה למשוך לבית המדרש? תשמעו: יש סיפור שסיפר המשגיח הרב וולבה: נפוליון היה בצרפת - גיבור לא ינוצח. הוא כבש מדינות עוד ועוד בלי סוף! הוא רצה לכבוש את כל העולם, והמשיך והסתובב עד שהוא הגיע לרוסיה. הרוסים הערימו עליו ועשו תחבולה, הוא רצה לנצח את מוסקבה - עיר הבירה, מה הם עשו? הם הלכו ושרפו עיירות שלמות בשביל שהוא יוכל להתקדם יותר מהר. נפוליון, בתאוות הניצחון שלו לא חשב פעמיים והוא שעת לקראת הנצחון. הוא רץ רץ והתקדם מהר עד שרוב החיילים נשארו מאחור. וכשהוא הגיע ליד מוסקבה - נשארו אתו רק שש מאות חיילים. הרוסים נלחמו ונצחו, והוא ברח משם בבגרות פנים, והפסיד את הכל... **אמר על זה הרב וולבה: לא צריך תמיד ללכת במאבק ישיר עם היצר הרע. תשאיר אותו, תן לו להרגיש טוב, תשאיר אותו עם החיילים מאחורה - וכך תנצח אותו.**

בא היצה"ר ומפתה אותך כל מיני פיתויים. תגיד לו כך: תראה, מה אתה בא אלי לבד? אני יחיד. בא אלי לבית המדרש ושמה תשפיע עלי, וכך אם אני לא יהיה בסדר - אז הרבים יינזקו! כדאי לך!!! והוא לא חושב הרבה, הוא רץ לבית מדרש, כל החיילים שלו - שהם הפתויים למתחקות העוה"ז נשארים בחוף, הם יכולים להגיע רק עד הפתח, אבל לשערי בית המדרש - כבר אין להם כניסה... כי שם רואים את המתיקות האמיתית שהיא התוה"ק ומשנכנס היצר הרע לבדו - אז הוא כבר נימוח ומתפוצץ... וזה הכוונה משכחו לבית המדרש. תשאיר אותו בלי חיילים.

הכח של זיכוי הרבים

כשאנחנו קוראים על האבות הקדושים - אנו רואים מה זה כח לדורות. 'וזכר חסדי אבותי' - הרי כמה דורות עברו מאז? בלי סוף!!! העולם כולו התהפך אלף פעמים! כבר אלפי שנים עברו! ואנחנו עדיין ממשיכים כל יום ומזכירים, אלוקי אברהם, אלוקי יצחק, ואלוקי יעקב... וזכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם. אין לנו נטיעה יותר גדולה ממה שהאבות עשו. וכל אחד ואחד - מה שהוא יכול בכוחו להשפיע - זה נטיעה לדורות! כל בן תורה, כל בן תורה, אם אתה לומד טוב - אתה קרוין! ישיבה שלמה אתה מושך אתך. אתה מטוס! אתה מעלה אותם למעלה. בחור - יש לו אחריות על הישיבה!

ואני רוצה להוסיף: אנחנו לא יודעים עד כמה גדולה המעלה של זיכוי הרבים, וכמו שקיבלנו ממרן הרב שך זצ"ל, שאין לך זיכוי הרבים כזה גדול כמו בחור שלומד טוב בישיבה וזה מקרין על השאר.

אבל בא נראה דבר מעניין: החפץ חיים הקדוש, בספרו 'חומת הדת' (פ"ו) הוא נותן הרבה הדרכות לקבוצה של מזכי הרבים, שרוצים לחזק את העיר. אחד מההדרכות שכתוב שם, 'לעשות סעודה בכל חצי שנה ולשמוח על שזיכם ה' להיות ממזכי הרבים!' אל תזלזל במה שאתה יכול לעשות, לך תעשה סעודה ותודה לקב"ה על הזכות לזכות את הרבים!

פעם מרן ראש הישיבה זי"ע אמר, 'מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי', כל כך הרבה דברים אני מקבל מהקב"ה, אריכות ימים, בריאות ועוד הרבה מתנות. אמר לו הנכד שהיה שם, אבל מה סבא עושה באריכות ימים? הוא רץ ממקום למקום לפרסם את שמו יתברך, ולעורר עוד יהודים. אמר לו ראש הישיבה, נו... על זה אני צריך לומר תודה רבה יותר גדולה, שהקב"ה מזכה אותי להיות ממזכי הרבים!

אמר הרב שך, בחור בישיבה - הוא מזכה הרבים גדול, עם מה הוא מזכה הרבים, עם מה??? אתה לומד טוב, אתה לומד בהתמדה, עם גישמאק, קודם כל - הזכות הזו בעצמה - מושכת, כמו ר' חנינא, אבל עוד אתה מקרין! זה קטר שמושך.

יש אוכלים עולמים בחייהם

אמנם רואים לפעמים כאלו שלא מקבלים מרות וממשיכים בדרכם ולא נראה שמפסידים מזה.

היה איזה יהודי שפעם דיברו איתו, תשמע, אנחנו בגלות... מחכים למשיח, אז הוא אמר, אולי זה גלות, אבל גלות מתוקה... בסך הכל אנחנו מסתדרים יפה מאד, יש הרבה כסף, ודירות, ובנינים יפים... אז בסדר, זה גלות. אבל גלות עם גישמאק... סוכריה יפה שקוראים לה גלות.

אבל בואו תשמעו וורט של הגאון ר' משה שפירא זצ"ל, ותזכרו אותו לאורך ימים. אומר ר' משה, יש מחלוקת הרמב"ם והראב"ד, הרמב"ם כותב שרשעים נדונים לאלתר למיתה. ושואל עליו הראב"ד הרי רואים הרבה רשעים שהם ממשיכים לחיות, ואף עולים לגדולה ונמצאים ברום המעלה! ועונה על זה ר' משה - בסיפור: החידושי הרי"ם, היה לו חבר נעורים, שבצעירותו - הוא למד טוב, עד שגדל ופקר. הוא נהיה אפיקורס. והקב"ה העלה אותו לגדולה, והוא נהיה עשיר גדול, והיתה לו מרכבה יפה, רתומה לארבעה סוסים אבירים וחזקים. לעומתו, החידושי הרי"ם, כשנסע לרבו הרבי מקוצק, הוא נסע עם סוס כחוש שבקושי הלך...

ויהי היום, ונפגשו שניהם יחדיו בדרך. אותו חבר שמח, וקרא לחידושי הרי"ם לעלות למעלה, למרכבתו, והחל לדבר עמו בידידות רבה. לאחמ"כ שואלו החידושי הרי"ם, תגיד לי, היכן נמצא העולם הזה שלך? תמה החבר, מילא אם היית שואל אותי על העולם הבא - אתה צודק. לך יהיה עולם הבא גדול, ואני יתכן שאשב בגיהנם. אבל עולם הזה?!... הן מרכבתי יפה ביותר

ורתומה לסוסים אבירים, תראה איך אתה נוסע עם סוס מסכן ואני נוסע עם מרכבה ראויה לשמה! **אמר לו החידושי הרי"ם: אתה טועה! זה העולם הבא שלך, אני שואל איפה העולם הזה שלך!!!**

אומר ר' משה, הרמב"ם אומר רשעים נדונים לאלתר למיתה. הן אמת שיש רשעים שממשיכים לחיות ואף נראה שהם מצליחים ומשגשגים, **אבל את העולם הזה שלהם - הם כבר גמרו! זה העולם הבא שלהם!** העולם הזה כבר נגמר להם, נגזר עליהם לאלתר למיתה, זהו, הם מתים! כעת נותנים להם לחיות בתור עולם הבא, דהיינו משלמים להם על העולם הבא שלהם.

אתה רואה הרבה שלא שומעים בקול מה שאומרים להם רבותיהם ולא קורה להם כלום. נכון, אך הם אוכלים את העולם הבא שלהם. הם יבואו לשמים בידיים ריקניות. אך מי שבאמת הוא עובד ה' ורוצה לעשות לו נחת רוח, הוא מקבל עולם הזה עם אריכות ימים, עולם הזה עם עשיית רצון ה'. הוא חי פה בעוה"ז, והקרן קיימת לו לעולם הבא. ואת זה צריך לדעת בכל חלקי החיים שלנו.

בשביל דברים טובים - צריך להשקיע...

כתוב בפרשה, אחרי ששרה נתנה את הגר שפחתה לאברהם אבינו, ונתעברה הגר, 'ותרא כי הרתה, ותקל גבירתה בעיניה'. ומביא רש"י: 'אמרה, שרי זו אין סתרה כגלויה. מראה עצמה כאילו היא צדקת ואינה צדקת, שלא זכתה להריון כל השנים הללו ואני נתעברתי מביאה ראשונה'.

ממש כמו שטוען הראב"ד, אמרה הגר, וכי זו צדקת?! בא אני יוכיח לך, יש חשבון שכבר עברו למעלה מחמישים שנה מנישואי אברהם ושרה, ושום דבר לא עזר לה, היא נשארה עקרה. ואני התעברתי ישר, על ההתחלה! אגיואלדיקער טענה!... היא צודקת, הרי זה מוכח להדיא!

אבל אומר ר' ירוחם: בשביל לקבל בן כמו ישמעאל, בן היפראקטיבי - את זה נותנים בזול! את רוצה עוד כמה כאלו - תקבלי עוד!... משרד הרווחה אפילו ישלם לך על זה שתגדלי אותם... פרא אדם, ידו בכל, יד כל בו, מצוין!... פה מתעברים כבר בהתחלה. אבל יצחק אחד, כמה דמעות... כמה תפילות... צריך בשביל זה עשרות שנים! אתה רואה רשעים שהולך להם, טוב להם בחיים. נכון, יש כאלו שהם ממש כמו ישמעאל... אבל ממה אתה נבהל? בסך הכל עם מה טוב להם, עם מה??? **אבל יצחק אחד... בן עליה אחד, בן תורה אחד, כמה שהוא משקיע! אין ספק שבן תורה צריך להשקיע יותר, ולהקשיב יותר, ולהיות בן עליה. מה השאלה בכלל. אבל אחרי זה זה יצחק! כי ביצחק יקרא לך זרע. והרי עד היום אנחנו מתפללים, זכור ברית אברהם ועקידת יצחק. זה השופר שמלווה אותנו מאז - כל ראש השנה! חומר למחשבה. תן לחכם ויחכם עוד!**

לזכות ולהצלחת ידידנו היקר תלמיד מובהק למרן המשגיח שליט"א

החתן המופלג הרב **יהושע לייב אונא** שיחי'

אשר שקד עמל וטרח רבות בעריכת השיחות לזיכוי הרבים

לרגל נישואיו בשעטו"מ

עב"ג בת **הגאון ר' בצלאל אדלשטיין** שליט"א

ברכותנו שיבנה זה הבית על אדני התורה והיראה ויזכו לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות



לזכות ולהצלחת

החתן המופלג הרב **ישראל מאיר שניידר** שיחי'

לרגל נישואיו בשעטו"מ עב"ג **למשפחת חלופסקי**

ברכותנו שיבנה זה הבית על אדני התורה והיראה

ויזכו לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות



לעי"נ האשה הצדקנית

מרת **כרמלה בת נעימה חקק** ע"ה

נלב"ע ה' מר חשון תשפ"ב

תנצב"ה



ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליין במייל: 4166058@gmail.com